

Kursrapport avseende Examensarbete för Civilekonomexamen våren 2014 i

Redovisning, Revision, Finansiering och Bolagsstyrning

Sven-Olof Yrjö Collin

I kraft av att vara kursansvarig beskriver och kommenterar jag här kursen och dess utfall.

Sammanfattningsvis kommer analysen främst fram till att seminarierna skall bevaras, att en lektion i statistik skall tas fram, samt att metodmångfald fortfarande lyser med sin frånvaro. Ambitionen att höja standarden på uppsatserna ytterligare kan inte genomföras under nuvarande förhållanden på Lnu.

Kursen startade med 71 studenter. Lärarkåren är dimensionerad för ca 40 studenter.Handledargruppen bestod slutligen av 1 adjunkt (med forskarerfarenhet), 2 doktorander, 6 doktorer, 1 docent och 3 professorer. Handledarlaget kan också beskrivas som bestående av 10 anställda på Lnu och 3 externa handledare, eller 7 tillhörande bolagsstyrningsgruppen och 6 externa till gruppen. Studenterna grupperades i 36 grupper. Totalt har 2093 timmar förbrukats, med förväntad ytterligare förbrukning på ca 50 timmar.

Det av mig eftersträfvade systemet för att bedriva god uppsatsverksamhet kunde inte genomföras p g a studentantalet, men främst p g a Lnu-administrationens ingrepp i verksamheten. Min vana trogen övervägde jag både att avgå som kursansvarig och t o m att säga upp mig från anställningen då högkvalitativ verksamhet är vad jag vill skall känneteckna min universitetsverksamhet, att vi skall leverera det bästa vi kan till våra studenter. Jag trodde emellertid att det agerandet inte skulle gagna studenterna, och med uppmuntran från kollegorna och med slutgiltigt stöd från prefekten, beslöt jag mig att försöka driva seminariet till ett slut. Vilket nu är gjort, med viktiga lärdomar.

Nedan finns betygsfördelningen så som den ser ut vid kursavslutet den 8 juni 2014.

ECTS-Betyg	Antal	Andel			
Fx	8	24%	Svenskt	Antal	Andel
E	2	6%	Underkänt	8	24,2%
D	9	27%	Godkänt	20	60,6%
C	9	27%	Väl Godkänt	5	15,2%
B	4	12%			100,0%
A	1	3%			
Totalt	33	100%			
Ej avgjorda	3				
	36				

Vid kursens avslutning hade 33 av 36 grupper fått sina betyg. Det är effektiv betygshantering, då jag anser att det ligger ett stort värde i att studenterna vet om de är klara eller inte vid examenshögtiden. Jag är mycket tacksam för att lärarlaget villigt realiserade normen.

Bedömningen görs av två personer, oberoende av varandra, som därefter diskuterar sin bedömning. Därefter sker slutseminariet och efter avslutande förhandlingar fastställs betyget. Denna gång blev betyget fastställt för 33 av 36 uppsatser. De resterande tre uppsatserna är

samtliga godkända, men i ett fall rör sig tveksamheten om skillnad mellan svenska betygssteg och i de andra två, blott skillnader i ECTS-betyget. Då studenterna är godkända oavsett, har den ytterligare granskningen av dem inte hastats på. Mindre än 10% av de bedömda arbetena leder till att en tredje person får kallas in, vilket jag anser är ett gott tecken på en acceptabel överensstämmelse i handledarkåren.

Statistisk test gjordes om variationen på betygen kan ha samband med handledare eller medbedömare. ECTS-betyget kan inte testas då det finns för få observationer relativt variationen. Även det svenska betyget kan egentligen inte testas. Emellertid, på 5%-nivån finns inga chi-två-tester som påvisar signifikanta skillnader. Med grund från verbala kommentarer i studenternas kursutvärderingar testade jag speciellt Andreas, som misstänks ge högre betyg som handledare och medbedömare, medan Magnus och Sven-Olof misstänks ge lägre betyg. Inget av dessa var signifikanta, vare sig med svenskt betyg eller med dikotoma svenska betyg. Jag testade också för misstanken att nya handledare innebar annan fördelning på betygen relativt de erfarna handledarna. Inget stöd finns för sådan misstanke. Jag testade också misstanken att redovisarstudenter hade högre betyg än finansstudenter. Ej heller detta gav utslag. Givetvis är det för få observationer, men det är detta till trots svårt att finna belägg för att det finns vare sig ämnes-, handledar- eller medbedömareffekter.

Man kan då undra varför t ex en så uppenbar orsak till skillnader som ovana handledare inte ger utslag? Vi hade både logistik och nationalekonomer, Kristianstadhandledare och handledare inom ämnet med ovana vid civilekonomuppsatser. Denna mix uppstod inte på en pedagogisk önskan och vilja, utan som ett krisagerande.

Krisen kom då 1. vi fick många fler studenter än enligt plan, vilket berodde på att administrationen inte lyssnade på och inte accepterade de operativt verksammas prediktion, 2. den aggression vi blev utsatta från av centraladministrationen när de beslöt att gömma personalens fordran på universitetet och vägran att låta oss planera seminariet enligt gamla rutiner. Detta medförde dramatiska förändringar i beteende, av fullt begripliga skäl, men med allvarliga konsekvenser för seminariet. Jag lyckades rekrytera av Högskoleverket erkänt duktiga drivna handledare från Kristianstad, och efter förseningar av tilldelning av handledare, som strider mot kursens utlovade prestationsnivå, och som nogsamt noteras i studenternas verbala del av sin kursutvärdering, fick vi handledare från nationalekonomi och logistik, samt icke erfarna civilekonomhandledare.

Jag tror att ett skäl att vår kurs klarade angreppet från centraladministrationen var systemet med seminarier, där vi blott använde erfarna handledare från ämnet som seminarieledare. De kunde då signalera och påverka uppsatsverksamheten så att den höll sig inom de normer som är våra.

Således, det system som jag gärna hade övergivit eftersom det är en onödig kostnad i ett system med erfarna handledare, visade sig behövas när vår verksamhet befinner sig i en miljö där den blir utsatt för en aggressiv administrativ. Det är oerhört irriterande, och för verksamheten försvårande, att behöva ha strukturer och processer vars främsta funktion är att hantera störningar som universitetets administration skapar. Lyckligtvis hade vi nu dessa. Därför är det beklagligtvis så, att detta system med omfattande seminarieverksamhet istället för ytterligare handledningsinsatser måste behållas då vi idag inte ser antydning på att Lnus aggressiva centraladministrationen vare sig har kunskap eller respekt för vår verksamhet, eller avser skaffa den. Vi behöver ett verksamt skydd mot Lnus centraladministration.

Jag kan till detta också addera den oerhörda pinsamhet jag erfor när jag tvingades stå inför studenterna och berätta att löftet om prestation från kursens sida inte kunde infrias. Jag kräver mycket av studenterna. För att kunna göra det trovärdigt, krävs att jag själv och det jag ansvarar över, lever upp till samma standard. I detta fall kunde min verksamhet inte leva upp till mina standards. Det levde istället upp till en slapp nivå, indikerande likgiltighet inför studenterna. Det är det värsta jag vet. Jag avskyr det. Studenterna skall känna att man ger allt för dem, och därför har rätt att kräva detsamma av dem. Nu började kursen med att mitt löfte om handledare dagen efter problematiseringsövningen inte kunde infrias. Det tog mer än en vecka innan Lnu kunde finna handledare. Det normala är också att nya handledare socialiseras in i normerna. Så kunde inte ske denna gång, utan handledarna kastades in i verksamheten. Två brott mot mina principer och mina ambitioner. Skapat av Lnu-administrationen. Administratörer som påverkar en verksamhet de föga förstår och föga är intresserad av.

Kulmen på denna konflikt kom när jag blev ombedd av dekanen vid ekonomihögskolan att temperera min kritik mot dessa beslutsfattare. Därför nämner jag dem inte här vid namn. Mer insiktsfullt numer, med den bann på tal som finns på Lnu, skriver jag därför att jag saknar förtroende för en uppsättning personer, och jag kommer framgent att agera för att skydda min verksamhet mot dem. Tyvärr kan inte allt skyddas, varför jag tvingas dra ner på kursens ambitioner, för att undvika att stå med svekets ansikte inför mina studenter. Det är synd att Lnu inte ger förutsättningar för en ambitiös verksamhet, eller att de i alla fall kunde avstå från att sänka ambitionerna. Att de får fortsatt förtroende är ett svek mot Universitetet, mot vår verksamhet och mot våra studenter.

Lärdomen är, för att sluta konstruktivt, att skydda verksamheten så mycket det går.

Betygsfördelningen innehåller två saker som är värt att uppmärksamma. ECTS-betyget har en rimlig fördelning, förutom betyget E, som är kraftigt underrepresenterat. Jag tycker mig kunna se att det sker en uppflyttning från E till D och från D till C, således att vi ger för höga betyg inom ECTS, men som inte påverkar den svenska graden Godkänt. Samtidigt är betyget F helt frånvarande, vilket jag tror beror på att vi alla hoppas att studenterna skall kunna lyfta sig, eller att vi alla ger studenterna en chans. Medan betyget E borde öka i frekvens, och betyget C borde minska, finner jag undvikandet av betyget F vara...låt oss säga humant.

Den andra observationen som kan göras är att inom det svenska betyget är underkända relativt fler än väl godkända. Det tror jag beror på att vår ambition att få fram goda civilekonomuppsatser inte lyckas signaleras tillräckligt till studenterna. Själv har jag bedömt några uppsatser där det är mer än tydligt att studenterna haft kapacitet, men att den ägnats åt annat än uppsatsen. Därav blir det inte fler godkända eller väl godkända. Det är helt enkelt för låg laddning hos vissa studenter, och trots uppmaningar på seminarier att 'speed up', att uppsatsen låg i riskzonen, hörsammades inte uppmaningen med större insats. I de verbala kommentarerna från studentutvärderingen framkommer önskemål att få tydliga betygsindikationer. Det är emellertid inte rimligt och inte heller möjligt att uttala sig om betyg under processens gång. Det enda man kan göra är att indikera att med den insatsen kan det bli svårt att nå godkänt. Ibland önskas en beskrivning vad som krävs för konkret åtgärd för att få godkänt i slutet. Om det anvisas, då skrivs de facto uppsatsen av medbedömaren. Självständigheten går då förlorad och meningen med uppsatsen går om intet.

Slutligen kan sägas att betygen varierade inte med varesig kön eller inriktning. 15 grupper bestod av enbart kvinnor, 3 grupper hade en kvinna och en man, medan 18 grupper, varav en

med blott en student, bestod enbart av män. Vi är således tillbaka till könsenfaldiga grupper, och 2012 står som ett undantag med sin relativa könsångfald.

Uppsatserna domineras av kvantitativa empiriska metoder. Beklagligtvis hörsammas inte min vädjan om mer metodologiskt avancerade angrepp, inkluderande både fallstudier och generaliserande studier. Vi är fortfarande metodologiskt enfaldiga, vilket har sina fördelar med mer avancerade metodinsikter, till priset av en hantverksmässig ensidighet.

Presentationen hölls som sig bör, med varierande deltagande från studenternas sida. Det tycks ta tid att etablera denna tradition. Dock presenterade 33 grupper sina resultat, trots att många visste att presentation var frivillig. Handledarna deltog också med varierande insats. Lärarkåren i övrigt, samtliga var inbjudna, avstod från att delta. Trots allt är studenternas presentationer den mest aktuella forskningen som erbjuds på universitetet varför ett deltagande vore naturligt. Vägen till min dröm om Universitet är lång.

Studenternas kursutvärdering gjordes genom att blanketten delades ut på seminariet och samlades in, i de flesta fall, vid sittande möte. Av de 71 studenterna fick därför kursen svar från 67, dvs en svarsfrekvens på 94%. Några frågor har blott några studenters svar. Det kan då sägas riskera ta bort anonymiteten. Eftersom de är så positiva antar jag att studenterna inte har något emot det. Till detta kommer min ambition att innan min verksamhet upphör, få igenom att utvärderingar görs med identitet, på det att våra studenter är så moraliskt skarpa att de vågar och kan stå för sina attityder. Men ännu är anonymitetens tradition för stark.

Efter sidan med tabellen kommer mina kommentarer.

	n	Medel- värde	Median	Std.avvik	Min	Max
Kvinna	66	,500			0,0	1,0
Ålder	66	24,030	24,000	1,3584	22,0	28,0
Modermål svenska	65	,938			0,0	1,0
Redovisning	66	,545			0,0	1,0
Revision	66	,106			0,0	1,0
Finansiering	66	,273			0,0	1,0
Bolagsstyrning	66	,136			0,0	1,0
Kursomdöme	67	5,403	5,000	,9544	2,0	7,0
Kursinnehållet	67	5,448	6,000	,9420	3,0	7,0
Planeringen av kursen	66	5,652	6,000	,9999	3,0	7,0
Magnus handledning	10	4,400	4,500	1,5055	2,0	6,0
Magnus tillgänglighet	10	5,900	6,000	,8756	5,0	7,0
Sven-Olofs handledning	6	7,000	7,000	0,0000	7,0	7,0
Sven-Olofs tillgänglighet	6	7,000	7,000	0,0000	7,0	7,0
Annas handledning	7	5,857	6,000	1,0690	4,0	7,0
Annas tillgänglighet	7	5,571	6,000	1,2724	4,0	7,0
Andreas handledning	10	6,600	7,000	,5164	6,0	7,0
Andreas tillgänglighet	10	7,000	7,000	0,0000	7,0	7,0
Daniels handledning	4	4,000	4,500	2,1602	1,0	6,0
Daniels tillgänglighet	4	3,500	4,000	1,7321	1,0	5,0
Lockings handledning	5	6,600	7,000	,8944	5,0	7,0
Lockings tillgänglighet	5	6,800	7,000	,4472	6,0	7,0
Olas handledning	7	5,571	6,000	1,2724	4,0	7,0
Olas tillgänglighet	7	6,429	7,000	,7868	5,0	7,0
Micael handledning	2	6,500	6,500	,7071	6,0	7,0
Micaels tillgänglighet	2	6,500	6,500	,7071	6,0	7,0
Elins handledning	6	6,500	6,500	,5477	6,0	7,0
Elins tillgänglighet	6	6,167	6,500	,9832	5,0	7,0
Timurs handledning	8	6,125	6,000	,9910	4,0	7,0
Timurs tillgänglighet	8	6,125	6,500	1,1260	4,0	7,0
Pernillas handledning	8	6,375	6,500	,7440	5,0	7,0
Pernillas tillgänglighet	7	6,429	6,000	,5345	6,0	7,0
Magnus semordförande	9	5,333	5,000	1,3229	4,0	7,0
Sven-Olof semordförande	28	5,607	5,000	,8317	4,0	7,0
Anna semordförande	10	6,300	6,000	,6749	5,0	7,0
Andre semordförande	20	6,250	6,000	,9105	4,0	7,0
Lektioner i metod	64	4,797	5,000	1,2367	1,0	7,0
Seminarie 1	67	5,209	5,000	1,2737	1,0	7,0
Seminarie 2	67	5,343	6,000	1,2377	1,0	7,0
Seminarie 3	66	5,500	6,000	1,1800	1,0	7,0
Sekreterarhjälp	64	5,281	5,000	1,0760	3,0	7,0
Socialt klimat	65	5,354	6,000	1,3628	1,0	7,0
Uppfyllande lärandemål	67	5,776	6,000	1,0706	1,0	7,0
Stimulans vetenskap	67	5,299	6,000	1,2311	1,0	7,0
Stimulans egna studier	66	5,712	6,000	1,3099	1,0	7,0
Stimulans kritisk attityd	67	6,119	6,000	,8443	4,0	7,0
Förmåga lösa problem själv	67	5,940	6,000	,9674	3,0	7,0
Förståelse av fältets kunskap	67	6,209	6,000	,7495	4,0	7,0
Stimulera personlig utveckling	67	5,985	6,000	1,0371	2,0	7,0
Utveckla kommunikativ förmåga	67	5,687	6,000	1,0032	3,0	7,0
Tillräckliga förkunskaper	67	5,060	5,000	1,2417	2,0	7,0
Förbättra din yrkesförmåga	67	5,299	6,000	1,5474	1,0	7,0
Nöjd med din insats	67	5,925	6,000	1,0047	2,0	7,0
Hur många timmar per vecka	62	43,669	40,000	9,1852	15,0	62,5
Kursens hemsida	55	,909	1,000	,7998	-1,0	2,0

Kursen har maximal könsvariation, men är åldersmässigt och etniskt homogen. Hälften av studenterna klassar sig själva som redovisare, och en fjärdedel som finansiering.

Kursomdömet är 5,4, vilket är likt tidigare år. Planeringen av kursen får något högre omdöme och de verbala kommentarerna är inte så många kring seminarieverksamheten, vilket får tas som bekräftelse på att tidigare korrigeringar har fallit i god jord.Handledningsomdömena lämnas till varje handledare att reflektera över. Mitt intresse är framför allt att notera att de externa handledarna och de inom bolagsstyrning oerfarna handledarna inte markant värderas annorlunda än de andra. Medan handledningens insats kan relateras till förväntningar av olika slag, är för mig tillgängligheten viktig, ty min värdering är att tillgänglighet, om än inte med direkta råd, är kännetecknande för god akademisk verksamhet. Därför är tillgängligheten ett viktigare omdöme än handledningsomdömet. Noteras skall att de tillresande handledarna från Kristianstad gjorde vad som förväntades av dem, en mycket god insats.

Mina två lektioner i metod röner inte den uppskattning som de borde. En orsak tror jag kan vara att metodlektionerna inte berör statistiska metoder, dvs det är mindre en värdering av dem, och mer en värdering av vad de skulle vilja ha. En sådan skall införas då alla tycks behöva den. Jag finner däremot ingen anledning ta bort min lektion kring en gammal uppsats. Den måste finnas för att studenterna skall förstå hur en uppsats är uppbyggd och bedöms.

Seminarierna uppskattas, även om några verbala kommentarer säger att de hade varit än bättre om studenterna getts utbildning i förmågan att opponera och att styrningen från seminarieledaren hade kunnat vara hårdare.

Lärandemålen anses vara mycket uppfyllda. Det lustiga i den frågan är att jag tror de flesta är okunniga om de faktiska lärandemålen. Vilket lär oss att man med frågor till människor kan få svar på frågor där inga svar egentligen kan ges.

Noteras skall att en av akademisk utbildnings viktigaste mål är kritisk attityd, vilket får mycket hög värdering, även relativt de andra attitydfrågorna, som t ex vetenskapligt intresse. Själv hade jag gärna sett att även personlig utveckling hade getts ett mycket högt betyg, men där lyckas vi inte lika bra som med kritisk attityd.

Förkunskaper anser man att man har. Dock skall man inse att normalbetyget som studenten sätter är 6 eller 7, varför 5 i genomsnitt antyder att många inser att förkunskaperna inte var tillräckliga.

Om man anser att man fått kunskaper som kan tillföra arbetslivet är en ny fråga jag tillfört för detta år. Tanken var att se om studenterna ser värdet av uppsatsarbetet efter att den akademiska utbildningen är slut. Betyget givet antyder att tillräckligt många finner ett värde i utbildningen, även om 23% anser 4 eller mindre, vilket kan tolkas som att de inte ser något starkt värde i kursens framtida värde. Medan man kan glädjas över de 75%, bör vi försöka vinna över fler.

Man är överlag nöjd med sin insats. Och den uppges vara kring 40 timmar i genomsnitt.

Slutligen frågade jag om vad studenten anser om att jag använder min egen personliga hemsida istället för universitetets system. Skälet till min hemsida är att den är enklare, jag har full kontroll över den, samt att den överensstämmer med min norm om universitet som en transparent organisation, där allt material är tillgängligt för alla som söker kunskap. Jag har t ex träffat på den hemsidan från Argentina! Frågan var öppen och jag tolkade svar som gavs

'OK' som 0, medan mer positiva utbrott gavs 1 eller 2, medan negativa omdömen gavs -1 och -2. Genomsnittet på 1 visar att min hemsida anses ha goda fördelar, bl a nämndes att den just var öppen, utan inloggningskrav. Jag har därför ingen anledning att använda annan källa, utan kan fortsätta arbeta utifrån min föreställning om det öppna universitetet.

Korrelationsanalys antyder att kvinnor uppger högre timantal i insats, att de är aningen nöjdare med sin insats, att de är nöjdare med resultatet av kursen, samt att de är nöjdare med handledaren.

Olika multipla analyser har gjorts. Ett föga förvånande resultat är att processfrågorna, som t ex PM-seminarierna, uppskattades signifikant mer av de som uppskattade seminarieordförandes insats. Då seminarierna tycks få vara kvar, som skydd mot Lnus administration, bör vi uppmärksamma vår insats som ordförande på dessa seminarier.

Ett annat resultat är att ju mer nöjd man är med sin insats, ju mer nöjd är man med kursen överlag. Kanske det går att utnyttja det sambandet genom att med olika åtgärder förmå studenter att öka sin insats, varvid nöjdheten med kursen kan öka.

Det framfördes i de verbala kommentarerna att studenter har olika insatser på seminarierna. En sak som kan diskuteras är möjligheten att avskilja lågpresterande studenter från seminariet, eftersom de inte tillför, utan snarare tycks konsumera energi som behövs till uppsatserna.

Avslutningsvis kan sägas att mina initiala ambitioner att höja kvaliteten ytterligare på uppsatserna knappast kan realiseras under nuvarande förutsättningar. För det krävs en stabil lärarkår, som inte drabbas av Lnu-administrationens beslut om att hemlighålla personalskulder, deras förbud mot smidig lärarplanering och, smått men inte oviktigt, deras förbud att visa studenterna respekt genom att bjuda dem på förplägnad.

Min erfarenhet är att en tät handledargrupp kan skapa mycket goda resultat. Då Lnus administration agerar så att vi inte kan utnyttja våra krafter samt att de demoraliserar organisationens personal, är det mycket svårt att bygga tillräckliga hinder för att skydda verksamheten. Faktumet att jag var tvungen att diskutera och övertyga lokalbokeningen att administrationens siffror om antalet studenter var fel, och att den lokale lokalbokeningen till min glädje bortsåg från administrationens uppskattade studentantal, och därmed bokade lokaler till mig som var dimensionerade för det faktiska antalet studenter, visar att jag behöver ha personliga kontakter i administrationen för att möjliggöra en nöjaktig verksamhet.

Det är absurt att behöva ödsla energi och tid på att tänka ut åtgärder för att skydda verksamheten från centraladministrationen. Jag tillgriper tricks och lögn för att genomföra i alla fall delar av mina ambitioner. På kort sikt ser jag betydande svårigheter att bygga vidare på min ambition att skapa en mycket god uppsatskurs. Därtill är atmosfären alltför förgiftad av misstroende. Jag skulle önska att Lnu anställde personal till centraladministrationen som hade akademisk erfarenhet och som realiserade universitetets strategi genom sitt agerande, alternativt att centraladministrationen gjordes om till en serviceenhet som ger verksamheten understöd.

Avslutningsvis, på nästa sida, några foton från den Akademiska verkligheten.

Medan några studentgrupper nu ägnar sig åt att korrigerera sina uppsatser, börjar i alla fall jag med att bearbeta några studentgruppers material då det kan bli artiklar i fackpress m m. Och därmed blir det Universitet av det hela, en verksamhet där lärare och studenter möts, till ömsesidig nytta och glädje.

Tack till handledare och studenter för att ni var delaktiga i Universitetet. Mer bilder och video finns på hemsidan (<http://svencollin.se/Method.htm>)

Öllsjö den 8 juni 2014

Sven-Olof Yrjö Collin